

Wiceprezes Rady Ministrów Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

prof. dr hab. Piotr Gliński

BAK.0802.20.2022

Warszawa, 24 stycznia 2023 r.

Pan
Łukasz Kamiński
Dyrektor
Zakładu Narodowego im. Ossolińskich

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 i art. 16 ust. 1-3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ została przeprowadzona kontrola w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich (dalej: *Zakład*), obejmująca prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2021 roku.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w terminie od 26 września do 28 października 2022 r., na podstawie upoważnienia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej: *Minister*) nr 224/U/2022/MKiDN z dnia 5 września 2022 r. przez ██████████ – starszego specjalistę oraz upoważnienia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nr 227/U/2022/MKiDN z dnia 29 września 2022 r. przez ██████████ – głównego specjalistę w Biurze Audytu Wewnętrznego i Kontroli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej: *Ministerstwo*) w siedzibie Zakładu oraz Ministerstwie.

Zakład posiada siedzibę przy ul. Szewskiej 37, 50 - 139 Wrocław.

Zgodnie z art. 47 w zw. z art. 46 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję Panu Wystąpienie pokontrolne.

Działalność Zakładu w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami.

Środki dotacji podmiotowej zostały wykorzystane w 100% i przeznaczone na działania statutowe. Skontrolowane dotacje celowe zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo rozliczone. Wynagrodzenia osobowe zostały wypłacone pracownikom zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, z wyjątkiem przyznania i wypłacenia Zastępcom Dyrektora i Głównej Księgowej nagród rocznych. W Zakładzie zapewniono także skuteczny nadzór nad zawieraniem i rozliczaniem umów cywilnoprawnych.

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 224.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na wypłaceniu Zastępcom Dyrektora i Głównej Księgowej nagród rocznych z naruszeniem przepisów ustawy o *wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*² i rozporządzenia w sprawie szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz trybu ich przyznawania.³ Analiza zamówień publicznych wykazała naruszenia przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych*⁴ w szczególności poprzez opisanie warunków udziału w postępowaniu w SWZ w sposób niejasny i nieprecyzyjny, zaniechanie do wezwania złożenia wymaganych dokumentów i wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, nieopisanie równoważności sprzętu, mimo wskazania nazwy producenta i konkretnego modelu urządzenia. Ponadto w zakresie zamówień publicznych, których wartość nie przekraczała 130.000,00 zł netto wystąpiły sporadyczne przypadki udzielania zamówień z pominięciem zastosowania wewnętrznych regulaminów lub nieprzestrzeżenie ich postanowień.

1. Podstawy działalności i organizacja

Zakład wpisano do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000090878 i posiada osobowość prawną. Instytucja nie została wpisana do rejestru przedsiębiorców.

Celami Zakładu są:

- utrzymywanie Narodowej Biblioteki Ossolineum i pomnażanie jej zbiorów, zwłaszcza w zakresie humanistyki polskiej i słowiańskiej, oraz ich opracowywanie i upowszechnianie,
- utrzymywanie Muzeum Książąt Lubomirskich i pomnażanie jego zbiorów w zakresie sztuki i pamiątek historycznych oraz ich opracowywanie i upowszechnianie,
- wspieranie i prowadzenie prac naukowo-badawczych, działalność wydawnicza.

Zakład działa na podstawie:

- ustawy z dnia 5 stycznia 1995 r. o fundacji – *Zakład Narodowy imienia Ossolińskich*⁵,
- statutu.

Nadzór nad Zakładem sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zgodnie ze statutem, organami Zakładu są: Rada Kuratorów oraz Dyrektor Zakładu.

Dyrektor kieruje Zakładem i reprezentuje go na zewnątrz, powołuje i odwołuje wicedyrektorów za zgodą Rady Kuratorów, a także podejmuje decyzje we wszystkich sprawach niezastrzeżonych do kompetencji Rady Kuratorów. Oświadczenia woli w imieniu Zakładu składane są przez Dyrektora lub upoważnionego przez niego wicedyrektora.

Organizację wewnętrzną Zakładu określał Regulamin funkcjonowania Zakładu Narodowego im. Ossolińskich⁶. Statut i Regulamin funkcjonowania posługują się terminem *Wicedyrektorzy*, natomiast wszystkie pozostałe dokumenty źródłowe wskazują na Zastępców Dyrektora.

² Dz.U. z 2019 r., poz. 2136.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1399.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2017 r., poz. 1881, z późn. zm.

⁶ Uchwała nr 4 Rady Kuratorów ZNiO z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Funkcjonowania Zakład Narodowy im. Ossolińskich.

W okresie objętym kontrolą:

- Dyrektorem Zakładu był Pan Adolf Juzwenko,
- Zastępcą Dyrektora była Pani ██████████,
- Zastępcą Dyrektora był Pan ██████████⁷,
- Zastępcą Dyrektora była Pani ██████████⁸,
- p.o. Zastępcy Dyrektora była Pani ██████████⁹,
- Głównym Księgowym była Pani ██████████

Zakład jest czynnym podatnikiem podatku VAT. Kontrolowany poinformował¹⁰, że *Zakładowi jako płatnikowi VAT przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku VAT, pod warunkiem, że dokonuje zakupów związanych ze sprzedażą opodatkowaną i zwolnioną według ustalonego cennika. Zakład nie uzyskuje zwrotów podatku VAT dotyczących zakupu zbiorów oraz usług związanych ze zbiorami, usług gastronomicznych i hotelarskich i innych wynikających z ustawy o VAT. Ma to swoje odzwierciedlenie w raportach końcowych wykonania zadania dofinansowywanego ze środków Ministra, gdzie cena netto równa się brutto, ponieważ Zakład odzyskuje ww. podatek.*

2. Regulacje wewnętrzne obejmujące gospodarkę finansową

W okresie objętym kontrolą obowiązywały Zasady rachunkowości w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu¹¹. Istniały również inne procedury regulujące obieg dokumentów, lecz w minimalnym zakresie regulowały gospodarkę finansową. Zasady rachunkowości zawierały postanowienia dotyczące obiegu dokumentacji księgowej. Kontrolowany potwierdził¹², że *w Zakładzie nie obowiązują inne zasady dotyczące obiegu dokumentów poza dostarczonymi kontrolującym.*

3. Przychody i koszty Zakładu na podstawie dokumentów finansowych

Zgodnie z § 20 statutu Zakład prowadzi gospodarkę finansową oraz rachunkowość zgodnie z przepisami obowiązującymi osoby prawne.

Zgodnie z rachunkiem zysków i strat Zakładu za 2021 r.:

- 1) przychody wynosiły: 31.524.043,88 zł:
 - a) przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi wynosiły: 878.805,70 zł,
 - b) pozostałe przychody operacyjne wynosiły: 30.504.880,37 zł,
 - c) przychody finansowe wynosiły: 140.357,81 zł,
- 2) koszty wynosiły: 30.698.278,47 zł:
 - a) koszty działalności operacyjnej wynosiły: 28.607.753,74 zł,
 - b) pozostałe koszty operacyjne wynosiły: 2.022.214,74 zł,

⁷ Do dnia 31 sierpnia 2021 r.

⁸ Od dnia 4 maja 2021 r.

⁹ Od dnia 1 maja 2021 r.

¹⁰ Wyjaśnienie Kontrolowanego z dnia 13 października 2022 r.

¹¹ Zarządzenie nr 12 z dnia 26.08.2021 r. Dyrektora ZNIO w sprawie wprowadzenia instrukcji: Zasady rachunkowości w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu.

¹² Wyjaśnienie Kontrolowanego z dnia 24 października 2022 r.

- c) koszty finansowe wynosiły: 20.998,99 zł,
- d) koszty podatku dochodowego wynosiły: 47.311,00 zł.

Suma bilansowa Zakładu wyniosła 142.373.150,38 zł, natomiast zysk netto za rok 2021 wyniósł: 825.765,41 zł.

Sprawozdanie finansowe za 2021 r. było objęte badaniem niezależnego biegłego rewidenta, który wydał opinię bez zastrzeżeń¹³. Sprawozdanie finansowe zatwierdzone przez Radę Kuratorów w dniu 29 kwietnia 2022 r. zostało następnie przekazane do Ministerstwa.

4. Wybrane pozycje przychodów - dotacje z budżetu państwa

Zakład w 2021 r. otrzymał i wykorzystał dotację podmiotową Ministra w wysokości 22.567.000,00 zł. Dotacja podmiotowa została wykorzystana na wynagrodzenia (w tym osobowe, bezosobowe i dodatkowe wynagrodzenie roczne), ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, usługi, koszty materiałów, energii i remontów oraz pozostałe koszty. Kontrolowany poinformował¹⁴, że w zakresie źródeł finansowania Zakładu środki z dotacji Ministerstwa stanowią 95,55%, natomiast środki własne stanowią 4,45%.

Zakład w 2021 r. otrzymał i wykorzystał szereg¹⁵ dotacji celowych Ministra. Kontrola dokonała weryfikacji dokumentacji następujących dotacji celowych:

- I. W dniu 10 marca 2020 r. Zakład zawarł z Ministrem umowę o dotację celową nr 29/DF-V/KP/2020 na wydatki inwestycyjne w kwocie 500.000,00 zł. Umowa zakładała realizację zadania pn.: *Modernizacja systemów informatycznych*. W umowie ustalono termin wykorzystania przekazanych środków od dnia 24 lutego do dnia 31 grudnia 2020 r. Do umowy zawarto w dniu 12 listopada 2020 r. aneks nr 1, który rozszerzył zakres zadania (o podzadanie nr 2 pn.: *Modernizacja infrastruktury teleinformatycznej* oraz podzadanie nr 3 pn.: *Przebudowa instalacji chłodniczej dla Magazynu Starych Druków*), zwiększał środki Ministra do kwoty 1.468.143,00 zł i wydłużył termin realizowania wydatków z roku 2020 do 30 listopada 2021 r.

Środki finansowe Ministra w łącznej kwocie 968.143,00 zł zostały przekazane w transzach¹⁶ w systemie SOK na rachunek bankowy Zakładu w terminach umożliwiającą realizację zadania.

Raport końcowy z wykonania zadania przekazano terminowo do Ministerstwa, tj. w dniu 15 grudnia 2021 r. Ze złożonego sprawozdania wynika, że wykorzystano kwotę 968.143,00 zł przeznaczoną na ten cel.

W ramach przedmiotowej dotacji kontrolą objęto 2 postępowania¹⁷ o udzielenie zamówień publicznych prowadzonych w trybie podstawowym bez negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1

¹³ Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z dnia 13 kwietnia 2022 r. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

¹⁴ Wyjaśnienie Kontrolowanego z dnia 25 października 2022 r.

¹⁵ Osiem dotacji celowych podpisanych i zrealizowanych w 2021 r. oraz pięć dotacji wieloletnich realizowanych w trakcie 2021 r.

¹⁶ W dniu 23 lipca 2021 r. w kwotach: 5.000,00 zł, 10.000,00 zł, 10.000,00 zł i 405.000,00 zł w dniu 22 października 2021 r. w kwocie 152.136,00 zł oraz w dniu 23 listopada 2021 r. w kwocie 386.007,00 zł.

¹⁷ Postępowania o udzielenie zamówień publicznych nr DZP-2621-69/2021 i nr DZP-2621-71/2021.

ustawy *Pzp*, co zostało opisane w części dotyczącej zamówień publicznych niniejszego dokumentu.

- II. W dniu 2 czerwca 2021 r. Zakład zawarł z Ministrem umowę o dotację celową nr 03242/21/FPK/IK na kwotę 32.400,00 zł na realizację zadania pn.: *V Festiwal Tradycji Literackich: Norwid / Baczyński* w ramach Programu – Promocja czytelnictwa. Całkowity koszt zadania określono na 40.800,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków Ministra nie więcej niż 79,41% całkowitego kosztu zadania oraz wkład własny nie niższy niż 8.400,00 zł.

W umowie ustalono termin wykorzystania przekazanych środków od dnia 1 czerwca do dnia 31 grudnia 2021 r. Środki finansowe Ministra w kwocie 32.400,00 zł zostały przekazane na rachunek bankowy Zakładu w terminie umożliwiającym realizację zadania, tj. w dniu 24 czerwca 2021 r.

Raport końcowy z wykonania zadania przekazano terminowo do Ministerstwa w dniu 6 stycznia 2022 r. Ze złożonego sprawozdania wynika, że wykorzystano kwotę 32.400,00 zł przeznaczoną na ten cel.

- III. W dniu 10 sierpnia 2021 r. Zakład zawarł z Ministrem umowę o dotację celową nr 13438/21/FPK/DEK na kwotę 210.000,00 zł. Umowa zakładała realizację zadania pn.: *Zakup wyposażenia na potrzeby stworzenia optymalnych warunków w Ossolineum dla prowadzenia działalności kulturalnej* w ramach Programu – Infrastruktura kultury. W umowie ustalono termin wykorzystania przekazanych środków od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 r. Do umowy zawarto w dniu 2 listopada 2021 r. aneks nr 1, w którym zaktualizowano zakres rzeczowy zadania na podstawie zarejestrowanego w systemie EBOI wniosku o dofinansowanie zadania.

Środki finansowe Ministra w kwocie 210.000,00 zł zostały przekazane na rachunek bankowy Zakładu w dniu 24 listopada 2021 r.

Raport końcowy z wykonania zadania przekazano terminowo do Ministerstwa, tj. w dniu 4 lutego 2022 r. Ze złożonego sprawozdania wynika, że wykorzystano kwotę 210.000,00 zł przeznaczoną na ten cel.

W wyniku kontroli wykorzystania powyższych dotacji celowych stwierdzono, że:

- Zakład prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową na wydzielonych kontach księgowych dla wszystkich zbadanych dotacji celowych,
- środki finansowe zostały wykorzystane zgodnie ze szczegółowymi zakresami zadań określonymi w umowach dotacyjnych lub aneksach do umów,
- środki finansowe pochodzące z dotacji celowych nie były lokowane na lokatach typu Overnight lub oprocentowanym rachunku bankowym,
- kwoty dotacji celowych zostały wykorzystane w terminach przewidzianych umowami dotacyjnymi,

- raporty końcowe¹⁸ zostały sporządzone rzetelnie i zawierały prawidłowe informacje dotyczące dat dokumentów księgowych, ich zapłaty oraz wysokości kwot sfinansowanych ze środków Ministra, z wyjątkiem jednego rozliczenia. W raporcie końcowym do umowy nr 03242/21/FPK/IK nie wykazano 12 wydatków¹⁹ sfinansowanych ze środków własnych Zakładu w łącznej kwocie 6.324,00 zł. Kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości, z wyjątkiem wystąpienia błędów w zakresie wskazania prawidłowej daty zapłaty²⁰ i wystawienia faktur²¹,
- przedstawiony w rozliczeniu wykaz dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków w ramach dotacji celowych zawiera dane zgodne z okazanymi dowodami księgowymi,
- badane dokumenty księgowe były uporządkowane i zawierały klauzulę informującą, iż zostały sfinansowane ze środków finansowych Ministra. Jedynie dowody księgowe wykazane w rozliczeniu umowy nr 13438/21/FPK/DEK nie były opatrywane w pełni, określoną w § 7 ust. 1 umowy dotacyjnej, klauzulą: „*płatne ze środków finansowych Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w wysokości ... zł w ramach umowy nr 13438/21/FPK/DEK*”. Kontrolowany wyjaśnił²², że w opisie faktury wskazano - pkt. VII.1.3 wniosku dotacyjnego, jako źródło finansowania - środki pozostające w dyspozycji Ministra (kwota wnioskowana) w miejsce regułki wskazanej w umowie „*płatne ze środków Finansowych MKDNI*”. Kontrola przyjmuje wyjaśnienie Kontrolowanego, zwraca jednak uwagę, że powinien stosować klauzule do których się zobowiązał podpisując umowę dotacyjną. Nie wpływa to na realizację zadania,
- nie wystąpiły przesłanki konieczności podpisania aneksów do umów dotacyjnych, wynikające z przesunięcia wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysów,
- umowy zawarte z wykonawcami realizującymi poszczególne pozycje z kosztorysów umownych właściwie zabezpieczyły interesy Zakładu,
- Zakład właściwie udokumentował wykonanie poszczególnych prac,
- dowody księgowe były zatwierdzane do wypłaty przez Głównego Księgowego i Dyrektora,
- Zakład co do zasady wybierał wykonawców i wydatkował środki finansowe pochodzące z dotacji celowych zgodnie z *Regulaminem udzielania zamówień publicznych w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich*, wystąpiły nieznaczne nieprawidłowości w związku z udzielaniem zamówień publicznych, których wartość nie przekraczała 130.00,00 zł netto:
 - w 3 przypadkach²³ dokonano wyboru wykonawcy, którego oferta nie odpowiadała wymaganiom określonym przez Zakład w zapytaniu ofertowym,

¹⁸ Dotyczy dotacji celowych nr 13438/21/FPK/DEK i nr 29/DF-V/KP/2020.

¹⁹ Faktury nr: 06/2021 z dnia 27 sierpnia 2021 r. w wysokości 52,00 zł brutto, 13/2021 z dnia 27 października 2021 r. w wysokości 1.100,00 zł brutto, 08/2021 z dnia 29 sierpnia 2021 r. w wysokości 36,00 zł brutto, 07/2021 z dnia 27 sierpnia 2021 r. w wysokości 36,00 zł brutto, rachunek nr 01/11/2021 z dnia 18 listopada 2021 r. na kwotę 400,00 zł brutto, rachunek nr 02/11/2021 z dnia 8 listopada 2021 r. na kwotę 1.200,00 zł brutto, rachunek nr 1/2021 z dnia 26 października 2021 r. na kwotę 700,00 zł brutto, rachunek nr 01/11/2021 z dnia 18 listopada 2021 r. dla na kwotę 400,00 zł brutto, rachunek nr 1/2021 z dnia 26 października 2021 r. na kwotę 700,00 zł brutto, rachunek nr 1/2021 z dnia 16 października 2021 r. na kwotę 300,00 zł brutto, rachunek nr 1/2021 z dnia 16 października 2021 r. na kwotę 400,00 zł brutto, rachunek nr 1/2021 z dnia 16 października 2021 r. na kwotę 1.000,00 zł brutto.

²⁰ Dotyczy pozycji w wykazie wydatków nr: 30.

²¹ Dotyczy pozycji nr 42 i 44.

²² Wyjaśnienie Kontrolowanego z dnia 13 października 2022 r.

²³ Dotyczy: postępowania na dostawę wyposażenia (DZP-2621-79/2021) - dokonano wyboru wykonawcy, którego oferta nie odpowiadała wymaganiom określonym w zapytaniu ofertowym (specyfikacja techniczna mebli i zdjęcia nie potwierdziły spełnienia

- w przypadku wszystkich zamówień, których wartość nie przekraczała 5.000,00 zł netto nie dokonano oszacowania wartości zamówienia oraz nie sporządzono wniosku o udzielenie zamówienia publicznego, czym naruszono § 2, § 4 ust. 4, § 5 i § 13 ust. 1 *regulaminu udzielania zamówień publicznych w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich*.

5. Wybrane pozycje kosztów

5.1 Wynagrodzenia osobowe

Zgodnie z ewidencją księgową w 2021 r. wynagrodzenia osobowe z tytułu umowy o pracę wynosiły 14.522.597,66 zł, z czego 13.527.081,21 zł²⁴ sfinansowano ze środków dotacji podmiotowej. Wynagrodzenia zostały zaksięgowane na kontach: 405-01 wynagrodzenia osobowe w kwocie 13.615.622,27 zł oraz 405-03 Dodatkowe Wynagrodzenie Roczne w kwocie 906.975,39 zł.

Kontroli poddano prawidłowość przyznawania 9 pracownikom Zakładu w 2021 roku, w tym kadrze zarządzającej, składników wynagrodzeń osobowych pod kątem ich zgodności z regulacjami wewnętrznymi oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującymi. Zbadano wynagrodzenia osobowe na łączną kwotę 1.529.333,75 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w 2021 roku:

- w badanym okresie obowiązywał *Regulamin Pracy w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich*²⁵, *Regulamin pracy zdalnej w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich*²⁶ oraz *Regulamin wynagradzania Pracowników Zakładu Narodowego im. Ossolińskich*²⁷, zwany dalej *Regulaminem wynagradzania*,
- średnie roczne zatrudnienie w kontrolowanym okresie w Zakładzie w osobach wynosiło 205,87, natomiast w etatach 204,30²⁸,
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie osobowe brutto w Zakładzie kadry zarządzającej wynosiło 15.789,00 zł, natomiast pozostałych pracowników 5.187,00 zł²⁹,
- na podstawie rozdziału XIII *Regulaminu wynagradzania* pracownikom przysługuje roczne wynagrodzenie po przepracowaniu całego roku kalendarzowego w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia osiągniętego przez pracownika. Na jego podstawie pracownicy Zakładu otrzymywali w styczniu 2021 r. nagrody roczne za 2020 r. Kontrola dokonała weryfikacji, czy przyznane nagrody w styczniu 2021 r. nie przekroczyły poziomu 8,5% sumy wynagrodzenia osiągniętego przez pracownika za 2020 rok. W żadnym zbadanym przypadku nie stwierdzono

wymagań określonych w zapytaniu ofertowym), postępowania na dostawę i montaż regałów (DZP-2621-65/2021) – dokonano wyboru oferty wykonawcy, który nie przedłożył do oferty KRS, w postępowaniu na usługę modernizacji systemu zasilania awaryjnego (DZP-2621-62/2021) - oferta wykonawcy nie zawierała aktualnego odpisu z właściwego rejestru przedsiębiorców.

²⁴ Zgodnie z zestawieniem sporządzonym przez Głównego Księgowego z dnia 3 października 2022 r.

²⁵ Wprowadzony zarządzeniem nr 3 Dyrektora ZNiO z dnia 17.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia w życie Regulaminu Pracy w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich, zmieniony zarządzeniem nr 16 z dnia 30.05.2014 r. oraz zarządzeniem nr 9 z dnia 14.03.2022 r.

²⁶ Wprowadzony zarządzeniem nr 13 Dyrektora ZNiO z dnia 27.08.2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy zdalnej w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich.

²⁷ Wprowadzony zarządzeniem nr 19 Dyrektora ZNiO z dnia 19.5.2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

²⁸ Zgodnie z wykazem pracowników sporządzonym przez Zakład.

²⁹ Zgodnie z wyjaśnieniami Kontrolowanego z 7 października 2022 r.

- naruszenia powyższego postanowienia *Regulaminu wynagradzania*. Łączny koszt poniesiony z tytułu dodatkowych rocznych nagród za 2020 rok wyniósł 906.975,39 zł³⁰ (konto 405-03),
- wynagrodzenia pracowników Zakładu były przyznane zgodnie z kategorią zaszerogowania poszczególnych stanowisk, określonych w *Regulaminie wynagradzania*,
 - dodatki za wieloletnią pracę oraz dodatki funkcyjne były przyznawane na podstawie *Regulaminu wynagradzania*,
 - pracownicy Zakładu otrzymywali powszechnie dodatek szkodliwy w wysokości 5% najniższego wynagrodzenia (140 zł brutto) za wykonywanie pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe. Dodatek był wypłacany zarówno kadrze kierowniczej jak i pozostałym pracownikom. Dodatek ten był ujęty w załączniku do *Regulaminu wynagradzania*. Kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości, jednocześnie podkreśla, że zakres kontroli nie dotyczy zagadnień związanych z Bhp na stanowiskach pracy,
 - pracownicy Zakładu otrzymywali również nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy, które były przyznawane na podstawie *Regulaminu wynagradzania*. Dokument nie regulował trybu przyznania nagrody ani kwot jakie można było uzyskać z tego tytułu. Powyższe nagrody Dyrektor Zakładu przyznawał w formie uznaniowej, były one jednak poparte pisemnym uzasadnieniem bezpośrednich przełożonych,
 - dwóch Zastępców Dyrektora oraz Główny Księgowy otrzymali w 2021 r. nagrody niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi* oraz rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 maja 2011 r. *w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz wzoru wniosku o przyznanie nagrody rocznej*³¹. Zakres podmiotowy ustawy wyraźnie wskazuje, że Zakład objęty jest tymi przepisami stwierdzając w art. 1 pkt. 10 *ustawa ma zastosowanie do fundacji, w których dotacja ze środków publicznych przekracza 25% rocznych przychodów albo w których mienie pochodzące ze środków publicznych przekracza 25% majątku fundacji na koniec roku kalendarzowego i jego wartość przekracza 10% przychodów tej fundacji*. Zgodnie z dyspozycją art. 5 ww. ustawy Zastępcy Dyrektora oraz Głównemu Księgowemu przysługuje wyłącznie wynagrodzenie miesięczne wraz ze świadczeniami dodatkowymi i nagrodą roczną. Szczegółowe zasady i tryb przyznawania nagrody rocznej określa ww. rozporządzenie, zgodnie z którym nagroda roczna może zostać przyznana uprawnionemu, jeżeli podmiot uzyskał zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok obrotowy (§ 4 ust. 1 pkt 3) oraz nagroda roczna może być przyznana uprawnionemu, który zajmował swoje stanowisko przez cały rok obrotowy (§ 4 ust. 2). Należy zauważyć, że we wszystkich badanych przypadkach, pracownicy Zakładu zajmujący stanowiska Zastępcy Dyrektora i Głównego Księgowego (3 osoby) w sposób nieuprawniony otrzymali w styczniu 2021 roku nagrody (tzw. Dodatkowe Wynagrodzenie Roczne) za 2020 r. przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy. Ww. osoby³² otrzymały nagrody roczne za 2020 r. odpowiednio w wysokości ██████████ zł, ██████████ zł

³⁰ Zgodnie z ewidencją księgową zespołu kont 4.

³¹ Dz. U. z 2011 r., Nr 110, poz. 644.

³² ██████████

i ██████████ zł na podstawie odrębnego pisma z dnia 14 grudnia 2020 r. Dyrektora Zakładu skierowanego do pracownika kadr Zakładu. Powyższe działanie było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia, ponieważ sprawozdania finansowe za dany rok obrotowy nie były zbadane przez biegłego rewidenta oraz zatwierdzone przez Radę Kuratorów w chwili przyznania nagród ww. osobom. Należy wskazać, że przesłanka umożliwiająca przyznanie nagród rocznych Zastępcy Dyrektora i Głównemu Księgowemu zostaje spełniona dopiero po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy.

Ponadto jeden z Zastępców Dyrektora oraz Główny Księgowy w maju 2021 r. otrzymali kolejne nagrody w przedziale od ██████████ zł do ██████████ zł. Nastąpiło to na podstawie pisma z dnia 21 maja 2021 r. Dyrektora Zakładu do Głównego Księgowego przyznającego nagrody roczne w związku z zatwierdzeniem sprawozdania merytorycznego i finansowego przez Radę Kuratorów w dniu 20 maja 2021 roku. Wskazuje to ewidentnie, że nagrody roczne za rok 2020 zostały wypłacone w maju 2021 r. w związku z czym, nagrody wypłacone w styczniu 2021 r. wypłacono nienależnie,

- jednocześnie na podstawie powyższego pisma z dnia 21 maja 2021 r. Dyrektora Zakładu do Głównego Księgowego przyznano nagrodę roczną p.o. Zastępcy Dyrektora³³ w wysokości ██████████ zł, który obejmował powyższe stanowisko od dnia 1 maja 2021 r., czyli zaledwie 3 tygodnie. Powyższa osoba nie zajmowała swojego stanowiska przez cały rok obrotowy (2020 r.) i nie była uprawniona do otrzymania nagrody rocznej za 2020 r. Powyższe działanie było niezgodne z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia,
- zastrzeżenia kontroli budzi również kwota ██████████ zł brutto wypłacona w czerwcu 2021 r. jednemu z Zastępców Dyrektora³⁴ tzw. *muzealniaki*, w okresie kiedy osoba ta pełniła do 4 maja 2021 r. stanowisko Zastępcy Dyrektora Zakładu i była już objęta przepisami ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*. Na kanwie badanej sprawy, należy wskazać, że Zastępcy Dyrektora oraz Głównemu Księgowemu w ramach zatrudnienia przysługuje wyłącznie wynagrodzenie miesięczne, a ponadto mogą być przyznane świadczenia dodatkowe i nagroda roczna. Dlatego też elementy wynagrodzenia wskazane w art. 5 ww. ustawy stanowią katalog zamknięty, tym samym Zastępcy Dyrektora oraz Głównemu Księgowemu przysługuje wyłącznie nagroda roczna na zasadach określonych w ww. rozporządzeniu. Należy także wskazać, że dokumentacja Zakładu jednoznacznie określała, że ww. pracownicy Zakładu otrzymali nagrody roczne za 2021 r. Podczas kontroli ustalono, że nagrody roczne za 2020 r. zostały wypłacone pracownikom Zakładu zajmującym stanowiska Zastępcy Dyrektora i Głównego Księgowego ze środków finansowych pochodzących z dotacji podmiotowej otrzymanej od Ministerstwa. Na pytanie zespołu kontrolnego, czy Rada Kuratorów wyraziła zgodę na przyznanie nagród i dodatków kadrze kierowniczej Kontrolowany poinformował³⁵, że *Zgodnie z zapisami regulaminu wynagradzania (...) Rada Kuratorów ustala warunki zatrudnienia dla Dyrektora Zakładu. W odniesieniu do Głównego Księgowego, Wicedyrektorów, Redaktora Naczelnego Wydawnictwa Ossolineum kompetencje w zakresie przyznawania nagród i dodatków przysługuje Dyrektorowi, który w ZNiO wykonuje jako,*

³³ P.o. Zastępca Dyrektora – ██████████

³⁴ Zastępca Dyrektora – ██████████

³⁵ Wyjaśnienie Kontrolowanego z dnia 12 października 2022 r.

pracodawca, czynności w zakresie prawa pracy. Poinformował³⁶ również, że Nagroda roczna dla Dyrektora Zakładu przyznawana jest przez Radę Kuratorów. W 2021 r. Dyrektor Zakładu nie otrzymał nagrody rocznej. Zakład stosuje przepisy prawa które dotyczą jego działalności,

- w badanym okresie Zakład wydatkował środki w ramach wynagrodzeń osobowych zgodnie z planem finansowym na 2021 r.

5.2 Wynagrodzenia bezosobowe

Zgodnie z ewidencją księgową wynagrodzenia bezosobowe z tytułu zawartych umów cywilnoprawnych z pracownikami i współpracownikami wyniosły 344.851,24 zł³⁷ w 2021 r. W wyniku kontroli zbadano 10 umów zawartych w 2021 r. na kwotę 86.982,50 zł.

Do zamówień udzielanych osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej zastosowanie miał *Regulamin udzielania zamówień publicznych w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich*.

5.2.1 Umowy cywilnoprawne z pracownikami Zakładu

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- w 2021 r. zawarto 4 umowy o dzieło z pracownikami Zakładu na łączną kwotę 9.302,00 zł brutto (do podanej wartości nie wliczono pochodnych od wynagrodzeń),
- wszystkie umowy były podpisane i zawierały kary umowne. Przedmioty zawartych umów nie były zbieżne z zakresami czynności pracowników,
- wszystkie listy płac były sprawdzone i zatwierdzone do wypłaty oraz podpisane przez Dyrektora i Głównego Księgowego,
- na wszystkich rachunkach potwierdzono wykonanie pracy zgodnie z zawartą umową oraz sprawdzono rachunki pod względem formalnym i rachunkowym. Dodatkowo do wszystkich umów dołączono *Protokoły wykonania dzieła*. Wszystkie rachunki zostały zapłacone terminowo,
- przed udzielaniem zamówień uzyskiwano akceptację Kierownika Zamawiającego, co było zgodne z *Regulaminem udzielania zamówień publicznych w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich*. W tym celu sporządzano w systemie elektronicznym Zakładu wnioski, który był tam procedowany.

5.2.2 Umowy cywilnoprawne z osobami fizycznymi niebędącymi pracownikami Zakładu (współpracownikami)

W wyniku kontroli 6 umów na łączną kwotę 77.680,50 zł stwierdzono, że:

- wszystkie umowy były podpisane i zawierały kary umowne,
- wszystkie listy płac były sprawdzone i zatwierdzone do wypłaty oraz podpisane przez Dyrektora i Głównego Księgowego,

³⁶ Wyjaśnienie Kontrolowanego z dnia 12 października 2022 r.

³⁷ Zgodnie z kontem 405-02 Wynagrodzenia bezosobowe.

- na wszystkich rachunkach znajdowało się potwierdzenie pracownika Zakładu o wykonaniu prac zgodnie z umową. Rachunki zostały sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym,
- Zakład dokonywał ustalenia wartości szacunkowej zamówień,
- w 3 przypadkach³⁸ naruszono § 1 ust. 5 pkt 2) lit. c) i lit. g), § 6 i § 12 wewnętrznego regulaminu udzielania zamówień publicznych, w związku z udzieleniem zamówień o wartości powyżej 10.000,00 zł netto lub zamówień z zakresu działalności kulturalnej bez zachowania zasad pisemności postępowania i konkurencyjności – wykonawców wybrano bez zastosowania procedury zapytania ofertowego, zebrania ofert ze stron internetowych lub negocjacji. Z przekazanej do kontroli dokumentacji nie wynika, że wykonawcy jako jedyni na rynku mogli zrealizować poszczególne zamówienia,
- wszystkie rachunki zostały opłacone terminowo.

5.3 Usługi obce

Zgodnie z ewidencją księgową³⁹ koszty usług obcych wynosiły 3.289.036,15 zł w 2021 r.

Kontroli poddano prawidłowość wydatkowania środków finansowych w ramach usług obcych z 2021 r. Zbadano 13 faktur wraz z dokumentacją źródłową na łączną kwotę 109.815,49 zł netto oraz 4 umów z firmami dotyczących badanych usług (w tym usługi prawne, drukarskie, konserwacyjne urządzeń audiowizualnych, zakupu sprzętu komputerowego i elektroniki oraz materiałów biurowych).

Kontroli usług obcych dokonano również w ramach badania 3 wybranych dotacji celowych opisanych w pkt 4 niniejszego dokumentu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- badane zamówienia do 130.000,00 zł netto co do zasady zostały udzielone zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, z wyjątkiem 1 przypadku⁴⁰, w ramach którego naruszono § 1 ust. 5 pkt 2) lit. c) i § 6 wewnętrznego regulaminu udzielania zamówień publicznych poprzez udzielenie zamówienia publicznego bez zachowania zasady konkurencyjności i zastosowania procedury zapytania ofertowego lub pozyskania ofert dostępnych na stronach internetowych,
- Zakład właściwie udokumentował wykonanie poszczególnych prac,
- faktury były zatwierdzane do wypłaty przez Głównego Księgowego i Dyrektora,
- wszystkie badane faktury zostały zapłacone w terminie,
- umowy zawierały kary umowne zabezpieczające interesy Zakładu.

5.4 Ryczałt samochodowy

W 2021 r. w Zakładzie obowiązywała jedynie jedna umowa⁴¹ o używanie samochodu prywatnego do celów służbowych. Łączny koszt w 2021 r. poniesiony na ten cel wyniósł 5.292,37 zł. Limit

³⁸ Dotyczy wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia: 2021/0090, 2021/0189 i 2021/0059.

³⁹ Zgodnie z kontem 403 Usługi obce.

⁴⁰ Dotyczy faktury nr FS-89139/11/2021/SOS.

⁴¹ Umowa zawarta w dniu 1 września 2015 r. wraz aneksem z dnia 16 października 2015 r.

kilometrów z pierwotnej wartości 500 km został zwiększony aneksem do maksymalnej wartości w wysokości 700 km zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. *w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy*. Kontrola nie kwestionuje zasadności zwiększenia limitu kilometrów.

Kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości.

5.5 Lokal mieszkalny

Zakład jest jedynym użytkownikiem lokalu mieszkalnego położonego w Warszawie przy [REDAKTOWANE]. Użytkownikiem lokalu został na podstawie porozumienia z dnia 30 maja 2017 r. z [REDAKTOWANE]. Jak poinformował⁴² Kontrolowany, mieszkanie służy pracownikom Zakładu w czasie podróży służbowych do Warszawy, natomiast poza celami służbowymi odbywa się za odpłatnością. W tym celu prowadzony jest rejestr rezerwacji pn. *Rezerwacja mieszkanie – Warszawa*.

Koszty funkcjonowania mieszkania w 2021 r. to 13.018,77 zł w tym:

- czynsz: 3.615,00 zł,
- ubezpieczenie: 308,00 zł,
- energia elektryczna: 479,66 zł,
- pralnia: 1.119,60 zł,
- koszty umowy cywilnoprawnej na sprzątnięcie lokalu: 7.200,00 zł plus ZUS: 296,51 zł.

Kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości w tym zakresie.

6. Zamówienia publiczne

W 2021 r. Zakład udzielił 9 klasycznych zamówień publicznych o wartości mniejszej niż progi unijne na łączną kwotę 1.448.983,68 zł netto⁴³.

Zakład nie skorzystał z uprawnienia do sporządzenia i opublikowania planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2021 r., do czego kontrola nie wnosi zastrzeżeń.

Kontroli poddano 2 zamówienia publiczne udzielone w trybie podstawowym, współfinansowane z dotacji celowej MKiDN na łączną kwotę 622.405,42 zł brutto:

- 1) Modernizacja Infrastruktury informatycznej- Rozbudowa węzła HCI w ramach projektu Infrastruktura Kultury (DZP-2621-69/2021) – wartość zawartej umowy: 427.438,79 zł brutto,
- 2) Dostawa sprzętu do modernizacji infrastruktury IT Zakładu Narodowego im. Ossolińskich (DZP-2621-71/2021) – wartość zawartej umowy: 183.892,00 zł brutto.

Ad 1. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych (dalej: *BZP*) w dniu 19 października 2021 r. W tym samym dniu na stronie internetowej Kontrolowanego opublikowana została Specyfikacja Warunków Zamówienia (dalej: *SWZ*). Do upływu terminu składania ofert złożono jedną ofertę na kwotę 427.438,79 zł brutto. Informację o wyborze

⁴² Wyjaśnienie Kontrolowanego z dnia 7 października 2022 r.

⁴³ Dane ze sprawozdania z wykonania zamówień złożonym do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych terminowo, tj. w dniu 17 lutego 2022 r.

najkorzystniejszej oferty opublikowano w dniu 3 listopada 2021 r., a umowę z wybranym wykonawcą zawarto w dniu 29 listopada 2021 r.

W wyniku kontroli ustalono, że:

- naruszono art. 436 pkt 1) ustawy *Pzp* poprzez określenie terminu realizacji zamówienia datą dzienną, tj. 20.12.2021 (pkt VI SWZ), przy czym w kryterium oceny ofert punktowane było skrócenie okresu realizacji zamówienia. W § 2 ust. 1 umowy określono termin na 6.12.2021. Zakład określając termin realizacji zamówienia poprzez wskazanie daty, pomimo braku istnienia obiektywnych przyczyn uzasadniających taką decyzję, naruszył ww. przepis,
- naruszono art. 112 ust. 1 ustawy *Pzp* – Kontrolowany w zakresie warunku zdolności technicznej lub zawodowej postawił następujące wymagania:

4) zdolności technicznej lub zawodowej:

Zamawiający uzna warunek za spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże, że wykonał w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie minimum dwa (2) kompleksowe wdrożenia systemów odpowiadających swoim rodzajem przedmiotowi zamówienia o wartości 300 000,00 (trzysta tysięcy zł.) netto za każdą realizację.

Powyższy warunek należy uznać za nieprawidłowy, albowiem został opisany w sposób nieprecyzyjny i niejasny. Użyte określenie „kompleksowe wdrożenia systemów odpowiadających swoim rodzajem przedmiotowi zamówienia” jest określeniem niejednoznacznym, które w zależności od interpretacji może objąć szerszy bądź węższy katalog czynności. Zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy *Pzp* zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności. W tej sytuacji może nie być możliwym do jednoznacznego określenia, jakie doświadczenie jest wymagane. Aktualny tekst warunku stanowi naruszenie art. 112 ust. 1 ustawy *Pzp* z uwagi na jego niemierzalność i niejasność, co uniemożliwiało prawidłową ocenę zdolności wykonawcy. Jednocześnie warunek ten może być uznany za przejaw nierównego traktowania wykonawców i stanowić naruszenie zasady uczciwej konkurencji, tj. naruszenie art. 16 pkt 1 ustawy *Pzp*. Wykonawca posiadający to samo doświadczenie przy realizacji zadania wskazywanego w referencjach może być uznany zarówno za podmiot spełniający jak i niespełniający warunku w zależności od tego jak szeroki katalog możliwych czynności mógłby być ustalony dla konkretnego kontraktu, w kontekście porównania do danego postępowania.

Kontrolowany dopuścił się nieprawidłowości przy prowadzeniu postępowania ustalając warunki udziału w postępowaniu. Istotne znaczenie ma w tym przypadku fakt, iż brak precyzji w opisie warunku mógł doprowadzić do sytuacji, w której wykonawca, z uwagi na naruszenie przez Kontrolowanego przepisów prawa, mógł zrezygnować z udziału w postępowaniu. Nie zadawano pytań w toku prowadzenia postępowania odnośnie do przedmiotowego warunku, jak też nie ma informacji o jego zawężającej (restrykcyjnej) interpretacji,

- naruszono art. 274 ust. 1 ustawy *Pzp* poprzez zaniechanie do wezwania wykazu osób, zgodnie z warunkiem z rozdziału VII 2. 4. lit. b) SWZ. W rozdziale IX ust. 4 SWZ określono podmiotowe środki dowodowe, jednakże Kontrolowany przy wzywaniu wykonawcy zaniechał wezwania do przedłożenia wszystkich wymaganych dokumentów. W świetle art. 274 ustawy *Pzp* Zakład jest uprawniony do określenia dokumentów i oświadczeń, co do których może wezwać wykonawcę, ale w świetle tej regulacji i poprzednio obowiązujących przepisów, skoro określił dokumenty podmiotowe to jest zobowiązany do ich pozyskania. Zakład wezwał wyłącznie do złożenia wykazu dostaw. Oczywiście jest, że w świetle złożonej oferty, zaniechać można było wezwania do złożenia oświadczenia z art. 108 ust. 1 pkt 5 ustawy *Pzp*, jednak należało pozyskać od Wykonawcy „Wykaz osób biorących udział w realizacji zamówienia – załącznik do samodzielnego opracowania przez Wykonawcę zgodnie z zapisami Rozdz. VII.2.4) b)”,
- naruszono § 3 pkt 3) rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie *protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego* (Dz. U. z 2020 r., poz. 2434) – w protokole postępowania w trybie podstawowym nie uwzględniono zmiany treści ogłoszenia co do zmiany terminu składania ofert. Zmiany dokonano w ogłoszeniu nr 2021/BZP 00244497/01.

Ad 2. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w BZP w dniu 7 października 2021 r. Tego samego dnia opublikowano SWZ na stronie internetowej Kontrolowanego. W dniu 12 października 2021 r. ogłoszenie o zamówieniu zmieniono ogłoszeniem o zmianie ogłoszenia zamieszczonym w BZP oraz dokonano zmiany treści SWZ. Do upływu terminu składania ofert złożono jedną ofertę na kwotę 183.892,00 zł brutto. Informację o wyborze oferty najkorzystniejszej opublikowano w dniu 20 października 2021 r., a umowę z wybranym wykonawcą zawarto w dniu 29 października 2021 r.

W wyniku kontroli ustalono, że:

- naruszono art. 71 ust. 1 ustawy *Pzp* w związku ze wskazaniem w protokole postępowania w trybie podstawowym błędnej daty udzielenia zamówienia, tj. 20 września 2021 r., tymczasem umowa została zawarta w dniu 29 października 2021 r.,
- formularz ofertowy zawiera odwołanie do ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, która nie obowiązywała w dniu wszczęcia postępowania, co było niezgodne z art. 355 § 1 ustawy *Kodeks cywilny* – brak należytej staranności,
- naruszono art. 224 ust. 1 w zw. z ust. 2 pkt 1) ustawy *Pzp* - Zakład powinien wezwać wykonawcę do wyjaśnień dotyczących ceny wskazanej w ofercie w trybie art. 224 ust. 1 i 2 ustawy *Pzp*. Wartość szacunkowa zamówienia powiększona o podatek VAT wyniosła 282.900 zł brutto. Jedyna oferta złożona w postępowaniu zawierała cenę w wysokości 183.892,00 zł brutto i stanowiła ona 65% wartości zamówienia wyliczonej zgodnie z art. 224 ust. 2 pkt 1) ustawy *Pzp*. Kontrolowanego wiąże informacja wynikająca z szacowania wartości zamówienia, ujawniona w protokole z postępowania. Wobec powyższego Zakład miał obowiązek skierowania do wykonawcy ww. wezwania. Przekazane zaś w toku kontroli wyjaśnienia Kontrolowanego oraz wnioski o wszczęcie postępowania nie zawierały podstaw, aby od takiego wezwania odstąpić. Zgodnie z art. 224 ust. 2 pkt 1) ustawy *Pzp*, Zakład ma obowiązek wezwać wykonawcę do złożenia wyjaśnień dotyczących ceny wskazanej w ofercie

w przypadku, gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10 ustawy *Pzp*. Jednocześnie ten sam przepis wskazuje, że Kontrolowany jest zwolniony z tego obowiązku, jeżeli rozbieżność ta wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia. W przedmiotowym postępowaniu taka sytuacja zwolnienia z obowiązku wezwania do wyjaśnień nie wystąpiła. Mając na uwadze powyższe, jeśli wyjaśnienia dotyczące ceny wskazanej w ofercie nie zostałyby w ogóle złożone lub zostałyby złożone wyjaśnienia nie uzasadniające podanej w ofercie ceny, to oferta danego wykonawcy powinna zostać odrzucona, a postępowanie unieważnione. Zaniechanie wezwania do złożenia wyjaśnień dotyczących ceny wskazanej w ofercie mogło mieć zatem wymierny wpływ na wynik postępowania,

- naruszono art. 436 pkt 3) ustawy *Pzp* z uwagi na nieokreślenie we wzorze umowy maksymalnego pułapu kar umownych,
- naruszono art. 99 ust. 5 i ust. 6 ustawy *Pzp*, gdyż w załączniku nr 6 *Opis przedmiotu zamówienia* oraz w formularzu ofertowym, w Tabeli specyfikacji sprzętu Lp.3. wskazano producenta oraz konkretny model urządzenia bez wykazania kryteriów równoważności umożliwiających dobranie produktu innego niż wskazany. Kryterium w tabeli specyfikacji sprzętu LP3 określone jako: „*Nowszy model w pełni kompatybilny*” wraz z podaniem konkretnego modelu urządzenia narusza ww. przepisy. Specyfikacja sprzętu ujęta w sposób tak ogólny nie pozwala na dobranie alternatywnego rozwiązania technicznego, co prowadzi do uprzywilejowania niektórych wykonawców posiadających to urządzenie w ofercie. Zakład nie wskazał kryteriów równoważności.

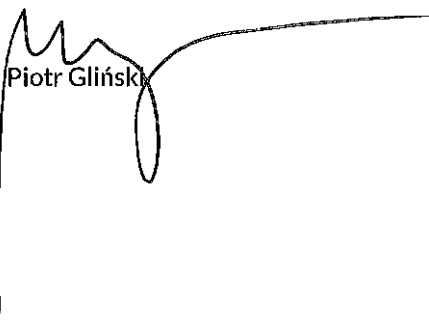
Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, wnoszę o:

1. Dokonanie zwrotu na rachunek Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego kwoty 63.150,14 zł z tytułu wypłaconych dla kadry zarządzającej w 2021 r. nagród pieniężnych niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi* oraz rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 maja 2011 r. *w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz wzoru wniosku o przyznanie nagrody rocznej*, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
2. Przyznawanie i wypłacanie nagród rocznych dla kadry zarządzającej zgodnie z przepisami ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*.
3. W przypadku zamówień o wartości nieprzekraczającej 130.000,00 zł netto wzywianie wykonawców w toku postępowania do uzupełnienia wymaganych dokumentów, jeśli nie zostały złożone wraz z ofertą, a Kontrolowany żądał ich w zapytaniu ofertowym.
4. Przestrzeganie ustawy *Prawo zamówień publicznych* w szczególności poprzez:

- opisywanie warunków udziału w postępowaniu i przedmiotu zamówienia w sposób jasny i precyzyjny, wraz ze wskazaniem kryterium równoważności dla opisu przedmiotu zamówienia, jeśli jest to wymagane,
- wzywanie wykonawcy do złożenia podmiotowych środków dowodowych, a także udzielenia wyjaśnień dotyczących ceny wskazanej w ofercie, gdy zachodzi przesłanka określona w art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp,
- ujmowanie we wzorach umów postanowień określających łączną maksymalną wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony,
- rzetelne sporządzanie i wypełnianie protokołu postępowania i niepowoływanie się w dokumentacji postępowania na treść uchylonej ustawy Pzp.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, zwracam się do Pana o przedstawienie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy *o kontroli w administracji rządowej* od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Piotr Gliński